Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

zo 4. septembra 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Rámcová dohoda o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP – Doložka 4 – Zásada zákazu diskriminácie – Rovnosť zaobchádzania v zamestnaní a povolaní – Honorárni sudcovia a riadni sudcovia – Doložka 5 – Opatrenia na zabránenie a sankcionovanie zneužívania opakovane uzatváraných pracovných zmlúv na dobu určitú – Smernica 2003/88/ES – Článok 7 – Právo na platenú dovolenku za kalendárny rok – Článok 31 Charty základných práv Európskej únie – Hodnotiace konanie na účely definitívneho potvrdenia vo funkcii honorárneho sudcu – Vzdanie sa *ex lege* nárokov vyplývajúcich z funkcie honorárneho sudcu vykonávanej pred hodnotiacim konaním – Strata nároku na platenú dovolenku za kalendárny rok priznaného právom Únie“

Vo veci C-253/24 [Pelavi] [i],

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Corte d’appello di L’Aquila (Odvolací súd L’Aquila, Taliansko) zo 4. apríla 2024 a doručený Súdnemu dvoru 9. apríla 2024, ktorý súvisí s konaním:

Ministero della Giustizia

proti

NZ,

za účasti:

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS),

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory I. Jarukaitis, predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu štvrtej komory, sudcovia N. Jääskinen, A. Arabadžiev (spravodajca) a R. Frendo,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: taliančina.

[i] Názov tejto veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– NZ, v zastúpení: P. Perna, avvocata,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci L. Fiandaca a G. Santini, avvocati dello Stato,

– Európska komisia, v zastúpení: S. Delaude a D. Recchia, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (Ú. v. EÚ L 299, 2003, s. 9; Mim. vyd. 05/004, s. 381), doložiek 4 a 5 rámcovej dohody o práci na dobu určitú, uzavretej 18. marca 1999 (ďalej len „rámcová dohoda“), ktorá sa nachádza v prílohe k smernici Rady 1999/70/ES z 28. júna 1999 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP (Ú. v. ES L 175, 1999, s. 43; Mim. vyd. 05/003, s. 368), ako aj článkov 31 a 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Ministero della Giustizia (Ministerstvo spravodlivosti, Taliansko), zamestnávateľom, a NZ, honorárnou sudkyňou, vo veci dôsledkov vyplývajúcich z účasti NZ na hodnotiacom konaní s cieľom jej definitívneho potvrdenia vo funkcii.

Právny rámec

Právo Únie

Rámcová dohoda

3 Doložka 2 rámcovej dohody, nazvaná „Pôsobnosť“, v bode 1 uvádza:

„Táto dohoda sa vzťahuje na pracovníkov na dobu určitú, ktorí majú uzavretú pracovnú zmluvu alebo pracovnoprávny vzťah podľa zákona, kolektívnych dohôd alebo spôsobu, ktorý je zaužívaný v jednotlivých členských štátoch.“

4 Doložka 4 rámcovej dohody s názvom „Zásada nediskriminácie“ v bode 1 stanovuje:

„Pokiaľ ide o pracovnoprávne podmienky, pracovníci na dobu určitú nesmú byť voči porovnateľným stálym pracovníkom znevýhodňovaní len preto, že majú uzavretú pracovnú zmluvu alebo pracovnoprávny vzťah na dobu určitú, pokiaľ na odlišné zaobchádzanie neexistujú objektívne dôvody.“

5 Podľa doložky 5 rámcovej dohody, nazvanej „Opatrenia proti nezákonnému konaniu [zneužívaniu – *neoficiálny preklad*]“:

„1. V úsilí zabrániť nezákonnému konaniu [zneužívaniu – *neoficiálny preklad*], ku ktorému dochádza pri opakovanom uzatváraní pracovných zmlúv alebo pracovnoprávnych vzťahov na dobu určitú, členské štáty po porade so sociálnymi partnermi a v súlade s vnútroštátnymi právom, kolektívnymi dohodami alebo zaužívanými postupmi a/alebo sociálni partneri sú v prípade, že neexistujú ekvivalentné zákonné opatrenia na zamedzenie nezákonného konania, prijmú spôsobom, ktorý zohľadňuje potreby príslušných rezortov alebo kategórií pracovníkov, jedno alebo viacero z týchto opatrení:

a) na základe objektívnych dôvodov predĺžiť platnosť takýchto pracovných zmlúv alebo pracovnoprávnych vzťahov;

b) určiť maximálne prípustné celkové obdobie platnosti opakovane uzatvorených pracovných zmlúv alebo pracovnoprávnych vzťahov na dobu určitú;

c) určiť, koľkokrát možno platnosť takýchto pracovných zmlúv alebo pracovnoprávnych vzťahov predĺžiť.

2. Členské štáty po porade so sociálnymi partnermi a/alebo sociálni partneri prípadne určia, za akých podmienok sú považované za pracovné zmluvy alebo pracovnoprávne vzťahy na dobu určitú [pracovné zmluvy alebo pracovnoprávne vzťahy na dobu určitú považované za – *neoficiálny preklad*]:

a) ‚opakovane uzatvorené‘;

b) pracovné zmluvy alebo pracovnoprávne vzťahy na dobu neurčitú.“

Smernica 2003/88

6 Článok 7 ods. 1 smernice 2003/88 s názvom „Ročná dovolenka [dovolenka za kalendárny rok – *neoficiálny preklad*]“ stanovuje:

„Členské štáty prijmú nevyhnutné opatrenia zabezpečujúce, že každý pracovník bude mať nárok na platenú ročnú dovolenku [dovolenku za kalendárny rok – *neoficiálny preklad*] v trvaní najmenej štyroch týždňov v súlade s podmienkami pre vznik nároku a pre poskytnutia takej dovolenky, ustanovenými vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.“

Talianske právo

7 Článok 29 decreto legislativo n. 116 – Riforma organica della magistratura onoraria e altre disposizioni sui giudici di pace, nonché disciplina transitoria relativa ai magistrati onorari in servizio, a norma della legge 28 aprile 2016, n. 57 (legislatívny dekrét č. 116 o organickej reforme honorárneho súdnictva a ďalších ustanoveniach týkajúcich sa zmierovacích sudcov, ako aj o prechodnom režime uplatniteľnom na honorárnych sudcov v službe, ktorým sa vykonáva zákon č. 57 z 28. apríla 2016) z 13. júla 2017 (GURI č. 177 z 31. júla 2017, s. 1), zmenený legge n. 234. – Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2022 e bilancio pluriennale per il triennio 2022 – 2024 (zákon č. 234, ktorým sa stanovuje predbežný štátny rozpočet na

rozpočtový rok 2022 a viacročný rozpočet na roky 2022 – 2024) z 30. decembra 2021 (GURI č. 310 z 31. decembra 2021, s. 1) (ďalej len „legislatívny dekrét č. 116/2017“), v odsekoch 1 až 3, 5 a 9 stanovuje:

„1. Honorárni sudcovia, ktorí sú v služobnom pomere v okamihu nadobudnutia účinnosti tohto dekrétu, môžu byť na základe žiadosti v tomto služobnom pomere potvrdení do dosiahnutia veku 70 rokov.

2. Honorárni sudcovia, ktorí sú v služobnom pomere v okamihu nadobudnutia účinnosti tohto dekrétu a ktorí nie sú vo svojom služobnom pomere potvrdení, pretože nepodali žiadosť alebo neprešli hodnotiacim konaním uvedeným v odseku 3, majú, s výhradou možnosti odmietnutia, nárok na náhradu vo výške 2 500 eur pred zdanením za každý rok služby, v ktorom sa zúčastnili na pojednávaniach aspoň 80 dní, a 1 500 eur pred zdanením za každý rok služby, v ktorom sa zúčastnili na pojednávaniach menej ako 80 dní, a v každom prípade najviac 50 000 eur pred zdanením. Doba služobného pomeru presahujúca šesť mesiacov sa na účely výpočtu odmeny splatnej za predchádzajúce obdobie považuje za jeden rok. Prijatie odmeny má za následok vzdanie sa všetkých ďalších nárokov akejkoľvek povahy vyplývajúcich z ukončeného honorárneho služobného pomeru.

3. Na účely potvrdenia uvedeného v odseku 1 Najvyššia súdna rada rozhodnutím zorganizuje tri samostatné hodnotiace konania, ktoré sa budú konať každoročne počas trojročného obdobia 2022 – 2024. Tieto konania sa týkajú honorárnych sudcov, ktorí ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto dekrétu ukončili:

a) viac ako 16 rokov služby;

b) 12 až 16 rokov služby;

c) menej ako 12 rokov služby.

…

5. Žiadosť o účasť na hodnotiacom konaní podľa odseku 3 má za následok vzdanie sa všetkých ďalších nárokov akejkoľvek povahy vyplývajúcich z predchádzajúceho honorárneho služobného vzťahu bez toho, aby bol dotknutý nárok na náhradu, ktorý je uvedený v odseku 2, v prípade, že nedôjde k potvrdeniu služobného pomeru.

…

9. Funkcia honorárnych sudcov, ktorí nepodajú žiadosť o účasť na hodnotiacom konaní uvedenom v odseku 3, zaniká ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto dekrétu.“

8 Toto ustanovenie nadobudlo účinnosť 1. januára 2022.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

9 NZ vykonáva od 14. februára 2001 funkciu honorárnej sudkyne na Tribunale di Vasto (Všeobecný súd Vasto, Taliansko). Pôvodne bola vymenovaná na obdobie troch rokov, avšak jej funkčné obdobie bolo predĺžené a obnovené každé štyri roky, a to do 13. decembra 2022. K tomuto

poslednému uvedenému dátumu bola definitívne potvrdená vo funkcii až do veku 70 rokov podľa článku 29 legislatívneho dekrétu č. 116/2017, ktorý stanovuje možnosť pre honorárnych sudcov, ktorí boli vo funkcii k 1. januáru 2022, požiadať o účasť na hodnotiacom konaní na účely konečného potvrdenia vo funkcii.

10 V období od 14. februára 2001 do 13. decembra 2022 poberala NZ náhrady vypočítané najmä v závislosti od počtu uskutočnených pojednávaní.

11 NZ nezasadala počas období súdnych prázdnin stanovených vnútroštátnou právnou úpravou, ktoré sú od 1. do 31. augusta každého roka. Počas týchto období teda nepoberala žiadne náhrady.

12 Keďže NZ bola tiež zapísaná v advokátskej komore, mohla súbežne pokračovať vo výkone advokátskeho povolania mimo územnej pôsobnosti súdu, ku ktorému bola pridelená, a to až do 13. decembra 2022.

13 Ako advokátka bola poistená v rámci povinného systému sociálneho zabezpečenia, ktorý spravuje Cassa Nazionale Forense (Národný fond sociálneho zabezpečenia advokátov, Taliansko). Z tohto dôvodu bola povinná platiť príspevok, ktorého výška závisela od príjmov z jej advokátskej činnosti, ako aj od náhrady poskytovanej v súvislosti s jej funkciou honorárnej sudkyne.

14 Keďže NZ sa považovala za obeť protiprávneho rozdielneho zaobchádzania v súvislosti s odmenou za výkon jej funkcie pred nadobudnutím účinnosti článku 29 legislatívneho dekrétu č. 116/2017 a právoplatným potvrdením vo funkcii honorárnej sudkyne, podala na prvostupňový súd žalobu, ktorou sa domáhala, aby jej bolo v súvislosti s jej funkciou honorárnej sudkyne priznané postavenie „zamestnankyne“ v zmysle talianskeho práva, alebo postavenie „pracovníčky“ v zmysle práva Únie, a teda aj právo na rovnaké ekonomické a právne zaobchádzanie ako majú pracovníci vykonávajúci porovnateľné úlohy v službách ministerstva spravodlivosti, a to aj v rozsahu, v akom sa týka sviatkov, dovolenky za kalendárny rok, materskej a nemocenskej dovolenky, nemocenského a úrazového poistenia, zaobchádzania pri skončení zmluvy, sociálnej ochrany a poistenia. Domáhala sa tiež náhrady škody spôsobenej údajným nesplnením povinností stanovených právom Únie v oblasti dovolenky, materskej dovolenky a akejkoľvek inej ochrany. Okrem toho NZ navrhla, aby tento súd konštatoval, že uvedené ministerstvo vo vzťahu k nej zneužívajúcim spôsobom zopakovalo uzatváranie pracovných zmlúv na dobu určitú, a aby bola tomto ministerstvu uložená povinnosť nahradiť škodu, ktorá tým vznikla NZ.

15 Rozsudkom zo 14. marca 2022 prvostupňový súd čiastočne vyhovel tejto žalobe. Rozhodol, že NZ sa má pri výkone svojej funkcie honorárnej sudkyne považovať za „pracovníčku“ v zmysle práva Únie a má právo poberať rovnakú odmenu, ako je odmena vyplácaná riadnemu sudcovi. Tento súd sa však domnieval, že táto kvalifikácia jej nemôže priznať právo byť poistená v Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) (Národný inštitút sociálneho zabezpečenia, Taliansko), v systéme sociálneho zabezpečenia úradníkov, ak neexistoval pracovný pomer vo verejnej službe. V dôsledku toho uvedený súd uložil ministerstvu spravodlivosti povinnosť zaplatiť NZ odmenu splatnú za obdobie pred podaním žaloby v medziach päťročnej premlčacej lehoty. Okrem toho sa ten istý súd domnieval, že pracovný pomer NZ na dobu určitú bol opakovaný zneužívajúcim spôsobom, a uložil tomuto ministerstvu povinnosť nahradiť škodu, ktorá vznikla NZ, vo výške deviatich mesačných splátok odmeny, ktorá sa vypláca riadnemu sudcovi.

16 Ministerstvo spravodlivosti podalo proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Corte d'appello di L'Aquila (Odvolací súd L'Aquila, Taliansko), vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, pričom spochybnilo tak porovnateľnosť funkcií honorárneho sudcu a riadneho sudcu, ako aj zneužívajúcu povahu uzatvárania zmlúv na dobu určitú.

17 NZ podala vzájomné odvolanie, v ktorom spochybnila kvalifikáciu svojich nárokov ako nároku na odmenu, a nie na náhradu škody, ktorú uplatnil prvostupňový súd, ako aj uplatnenie päťročnej, a nie desaťročnej premlčacej lehoty, ktorá vyplývala z tejto kvalifikácie. Spochybňuje tiež skutočnosť, že jej kvalifikácia ako „pracovníčky" v zmysle práva Únie neumožňovala, aby bola poistená v INPS.

18 Kým prebiehalo odvolacie konanie, NZ úspešne ukončila postup, v ktorom sa stanovila možnosť pre honorárnych sudcov, ktorí boli vo funkcii k 1. januáru 2022, požiadať o účasť na hodnotiacom konaní podľa článku 29 ods. 3 legislatívneho dekrétu č. 116/2017.

19 Ako takto potvrdená honorárna sudkyňa poberá NZ od 13. decembra 2022 pevnú odmenu vypočítanú na základe mzdy úradníka zamestnaného ministerstvom spravodlivosti, súdny príspevok a poukážky na stravovanie. Táto odmena sa vypláca aj počas obdobia súdnych prázdnin, počas ktorého nevykonáva činnosť. Okrem toho, keďže si NZ zvolila režim výlučného honorárneho služobného vzťahu, bola vymazaná zo zoznamu advokátskej komory a Národného fondu sociálneho zabezpečenia advokátov a bola poistená v INPS.

20 Vzhľadom na účasť NZ na hodnotiacom konaní uvedenom v článku 29 ods. 3 legislatívneho dekrétu č. 116/2017 a na skutočnosť, že tento článok 29 ods. 5 stanovuje, že takáto účasť znamená v prípade honorárnych sudcov potvrdených vo funkcii na konci tohto konania vzdanie sa *ex lege* všetkých ostatných nárokov vyplývajúcich z ich predchádzajúceho honorárneho pracovnoprávneho vzťahu, ministerstvo spravodlivosti sa domnieva, že spor vo veci samej sa stal bezpredmetným.

21 NZ namieta proti tomuto návrhu na zastavenie konania a žiada vnútroštátny súd, aby položil otázku ústavnej zákonnosti článku 29 legislatívneho dekrétu č. 116/2017, najmä tohto vzdania sa *ex lege* stanoveného v odseku 5 tohto článku.

22 Vnútroštátny súd sa pýta na zlučiteľnosť článku 29 ods. 5 legislatívneho dekrétu č. 116/2017 s doložkou 4 rámcovej dohody, článkom 7 smernice 2003/88, ako aj s článkami 31 a 47 Charty, najmä v rozsahu, v akom uvedené vzdanie sa *ex lege* ovplyvňuje právo na odmenu za dovolenku, ktoré je rovnocenné s právom, ktoré majú riadni sudcovia. Považuje za vhodné obrátiť sa v tejto súvislosti na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania vzhľadom na priamy účinok týchto ustanovení a následnú právomoc, ktorou disponuje, vylúčiť uplatnenie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá je v rozpore s normou, ktorá má takýto účinok.

23 Okrem toho sa tento súd pýta, či článok 29 ods. 5 legislatívneho dekrétu č. 116/2017 spĺňa požiadavky vyplývajúce z doložky 5 bodu 1 rámcovej dohody. Domnieva sa, že je vhodné obrátiť sa na Súdny dvor aj v tejto súvislosti, keďže odpoveď Súdneho dvora na túto druhú otázku by uľahčila posúdenie potreby predložiť Corte costituzionale (Ústavný súd, Taliansko) otázku ústavnosti predmetného vnútroštátneho ustanovenia.

24 Za týchto podmienok Corte d'appello di L'Aquila (Odvolací súd L'Aquila) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Bránia články 31 ods. 1 a 47 [Charty], článok 7 [smernice 2003/88] a doložka 4 [rámcovej dohody] vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej honorárny sudca alebo prokurátor, ktorého možno kvalifikovať ako ‚pracovníka' a ‚pracovníka na dobu určitú' a ktorého potvrdia vo funkcii do dosiahnutia veku 70 rokov, stráca právo na platenú dovolenku vo vzťahu k obdobiu, ktoré predchádzalo jeho potvrdeniu vo funkcii?

2. Bráni doložka 5 bod 1 [rámcovej dohody] vnútroštátnej právnej úprave, ktorá ako opatrenie s cieľom sankcionovať zneužívanie opakovaného uzatvárania pracovných pomerov na dobu určitú predpokladá v nadväznosti na úspešné absolvovanie hodnotiaceho konania, ktoré nemá charakter výberového konania, potvrdenie honorárneho sudcu alebo prokurátora vo funkcii do dosiahnutia veku 70 rokov, a – v prípade neúspechu v hodnotiacom konaní – stanovuje peňažnú náhradu, pričom oba prípady zahŕňajú zrieknutie sa akýchkoľvek predchádzajúcich práv?"

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

25 Talianska vláda spochybňuje prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

26 V prvom rade tvrdí, že Giudice di pace di Fondi (Zmierovací súd Fondi, Taliansko) sa už obrátil na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania zapísaným pod číslom C-548/22, ktorý vyvoláva rovnaké otázky týkajúce sa tých istých vnútroštátnych ustanovení, o aké ide vo veci samej. Táto vláda sa z dôvodov hospodárnosti konania v podstate domnieva, že tento návrh na začatie prejudiciálneho konania je zbytočný a že konanie vo veci samej malo byť prerušené až do odpovede Súdneho dvora vo veci C-548/22.

27 V druhom rade vnútroštátny súd nepreukázal nijakú súvislosť medzi zásadami práva Únie, na ktoré odkazuje, a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou v spore vo veci samej.

28 Napokon v treťom rade je druhá otázka hypotetická, pretože sa týka inej situácie, než je situácia žalobkyne vo veci samej, keďže žalobkyňa vo veci samej úspešne absolvovala ústne skúšky v hodnotiacom konaní, a teda jej nebola priznaná peňažná náhrada v prípade neúspechu v tomto konaní uvedená v tejto otázke.

29 Treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou v rámci spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý musí niesť zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní na účel vyhlásenia svojho rozsudku, ako aj dôležitosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto, pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok zo 17. septembra 2020, Burgo Group, C-92/19, EU:C:2020:733, bod 39 a citovaná judikatúra).

30 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor

nedisponuje skutkovými ani právnymi okolnosťami potrebnými na poskytnutie užitočnej odpovede na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok zo 17. septembra 2020, Burgo Group, C-92/19, EU:C:2020:733, bod 40 a citovaná judikatúra).

31 Na to, aby Súdny dvor mohol podať výklad práva Únie, ktorý bude pre vnútroštátny súd užitočný, z článku 94 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora v tejto súvislosti vyplýva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania musí obsahovať uvedenie dôvodov, pre ktoré sa vnútroštátny súd rozhodol položiť otázku o výklade alebo platnosti určitých ustanovení práva Únie, ako aj súvislosti, ktorú vnútroštátny súd vidí medzi týmito ustanoveniami a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou v spore vo veci samej (rozsudok z 27. apríla 2023, AxFina Hungary, C-705/21, EU:C:2023:352, bod 26).

32 V prvom rade treba uviesť, že hoci okolnosti vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 12. septembra 2024, Presidenza del Consiglio dei ministri a i. (Odmeny honorárnych sudcov a prokurátorov) (C-548/22, EU:C:2024:730), v ktorej Súdny dvor navyše vyhlásil návrh na začatie prejudiciálneho konania za neprípustný, sú podobné ako okolnosti vo veci samej a obe veci vyvolávajú podobné otázky, nemení to nič na tom, že najmä vzhľadom na ustálenú judikatúru citovanú v bodoch 29 a 30 tohto rozsudku, s výhradou dodržania požiadaviek, ktoré z nej vyplývajú, môže vnútroštátny súd podať návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúci sa výkladu ustanovení práva Únie relevantných pre vyriešenie sporu, ktorý prejednáva. Existencia ustálenej judikatúry týkajúca sa niektorého aspektu práva Únie síce môže viesť Súdny dvor k prijatiu uznesenia na základe článku 99 svojho rokovacieho poriadku, nijako však neovplyvňuje prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania v prípade, že sa vnútroštátny súd v rámci svojej voľnej úvahy rozhodne predložiť Súdnemu dvoru tento návrh podľa článku 267 ZFEÚ (rozsudok z 26. novembra 2014, Mascolo a i., C-22/13, C-61/13 až C-63/13 a C-418/13, EU:C:2014:2401, bod 49).

33 V druhom rade tým, že odôvodneným spôsobom vyjadril svoje pochybnosti jednak o otázke, či vzhľadom na doložku 4 rámcovej dohody, článok 7 smernice 2003/88 a článok 31 Charty môže byť žalobkyni vo veci samej odopreté právo na platenú dovolenku, ktoré má každý pracovník, a jednak o zlučiteľnosti hodnotiaceho konania, o ktoré ide vo veci samej, s doložkou 5 bodom 1 rámcovej dohody, vnútroštátny súd dostatočne vysvetľuje súvislosť, ktorú vidí medzi ustanoveniami práva Únie, o ktorých výklad žiada, a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou na spor vo veci samej.

34 Pokiaľ však ide o článok 47 Charty, treba uviesť, že vnútroštátny súd dostatočne konkrétne nevysvetlil, v čom je výklad tohto ustanovenia preň nevyhnutný na rozhodnutie sporu, ktorý prejednáva, ani neopísal súvislosť, ktorá existuje medzi týmto ustanovením a vnútroštátnou právnou úpravou uplatniteľnou na tento spor, najmä vzhľadom na to, že na jednej strane sa uvedený spor týka výkonu práva žalobkyne vo veci samej na náhradu z titulu platenej dovolenky za kalendárny rok, ako aj zákonnosti mechanizmu, ktorého cieľom je predchádzať zneužívaniu opakovaného uzatvárania pracovných pomerov na dobu určitú a sankcionovať ho, a na druhej strane žalobkyňa vo veci samej sa obrátila na príslušné vnútroštátne súdy s cieľom dosiahnuť ochranu týchto práv.

35 Pokiaľ ide v treťom rade o údajne hypotetickú povahu druhej otázky, ako jednoznačne vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, vnútroštátny súd sa pýta, či je s právom Únie zlučiteľné opatrenie, ktoré ukladá honorárnym sudcom, ktorí žiadajú o účasť na hodnotiacom konaní, aby sa vzdali akéhokoľvek nároku za obdobie predchádzajúce tomuto konaniu, a najmä práva na platenú dovolenku za kalendárny rok. Keďže žalobkyňa vo veci samej bola na základe

dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy nútená vzdať sa tohto práva, pretože požiadala o účasť na tomto konaní, vzťah medzi požadovaným výkladom práva Únie a predmetom sporu vo veci samej je zjavný a táto druhá otázka nemá hypotetickú povahu, pokiaľ ide o stratu uvedeného práva.

36 Je však nesporné, že žalobkyňa vo veci samej úspešne absolvovala hodnotiace konanie a bola definitívne potvrdená vo svojej funkcii honorárnej sudkyne. Preto otázky vnútroštátneho súdu týkajúce sa spôsobu organizácie tohto konania a vnútroštátna právna úprava stanovujúca peňažnú náhradu v prípade neúspechu v uvedenom konaní, nie sú predmetom sporu vo veci samej. V dôsledku toho je druhá otázka hypotetická v rozsahu, v akom sa týka týchto dvoch otázok.

37 Z uvedeného vyplýva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný s výnimkou druhej otázky v rozsahu, v akom sa týka spôsobov organizácie hodnotiaceho konania honorárnych sudcov s cieľom ich definitívneho potvrdenia vo funkcii a peňažnej náhrady v prípade neúspechu v tomto konaní.

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

38 Podľa ustálenej judikatúry v rámci konania na základe spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, zakotveného v článku 267 ZFEÚ, prináleží Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, o ktorej vnútroštátny súd rozhoduje. Z tohto pohľadu Súdnemu dvoru prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené (rozsudok z 30. apríla 2025, Genzyński, C-278/24, EU:C:2025:299, bod 41 a citovaná judikatúra).

39 V prejednávanej veci sa zdá, že medzi dvoma otázkami, ktoré položil vnútroštátny súd, existuje úzka súvislosť. Tieto otázky sa totiž týkajú nárokov, ktoré honorárni sudcovia, ktorí boli potvrdení vo funkcii po skončení hodnotiaceho konania, už z tohto dôvodu nemôžu uplatňovať. Prvá otázka sa teda týka výkladu doložky 4 rámcovej dohody, článku 7 smernice 2003/88, ako aj článku 31 Charty a týka sa najmä straty nároku na platenú dovolenku za obdobie pred týmto potvrdením, zatiaľ čo druhá otázka sa týka výkladu doložky 5 rámcovej dohody a v širšom zmysle sa týka vzdania sa akéhokoľvek práva týkajúceho sa tohto skoršieho obdobia.

40 Pokiaľ ide v prvom rade o ustanovenia uvedené v položených otázkach, vnútroštátny súd uvádza, že hodnotiace konanie predstavuje opatrenie prijaté s cieľom reagovať na požiadavky Európskej komisie a na rozsudok zo 16. júla 2020, Governo della Repubblica italiana (Postavenie talianskych zmierovacích sudcov) (C-658/18, EU:C:2020:572). Z tohto hľadiska má toto konanie za úlohu vykonať povinnosť vyplývajúcu z doložky 5 bodu 1 rámcovej dohody, a to prijať účinné opatrenia na zabránenie zneužívaniu opakovane uzatváraných zmlúv na dobu určitú a na jeho sankcionovanie.

41 Tento súd sa totiž pýta, či je hodnotiace konanie dostatočne odrádzajúce na to, aby ho bolo možné kvalifikovať ako opatrenie, ktorým sa sankcionuje zneužívanie takýchto zmlúv v zmysle tejto doložky 5 bodu 1, a či teda spĺňa požiadavky tohto ustanovenia, ako ho vykladá Súdny dvor.

42 Uvedený súd v tejto súvislosti uvádza, že právna úprava dotknutá vo veci samej umožnila NZ udržať si svoju funkciu a záruky na obdobie po tomto zotrvaní vo funkcii, podobne ako reformy preskúmané v rámci rozsudkov z 26. novembra 2014, Mascolo a i. (C-22/13, C-61/13 až C-63/13 a C-418/13, EU:C:2014:2401), a z 8. mája 2019, Rossato a Conservatorio di Musica F. A. Bonporti (C-494/17, EU:C:2019:387). Na rozdiel od týchto reforiem však táto právna úprava stanovuje, že žiadosť o účasť na hodnotiacich konaniach znamená, že honorárni sudcovia sa musia vzdať akéhokoľvek ďalšieho nároku vyplývajúceho z predchádzajúceho honorárneho pracovnoprávneho vzťahu, a teda sa vzdať uplatnenia zásady zákazu diskriminácie stanovenej v doložke 4 rámcovej dohody na podporu svojich nárokov.

43 Vnútroštátny súd sa teda v podstate pýta na zlučiteľnosť uvedenej právnej úpravy s ustanovením, ktoré má za cieľ vykonať, konkrétne s doložkou 5 rámcovej dohody, ktorej cieľom je zabrániť a sankcionovať zneužívanie opakovane uzatváraných pracovných zmlúv na dobu určitú, v spojení s doložkou 4 tejto dohody, ako aj s článkom 7 smernice 2003/88, ktorý konkretizuje právo na platenú dovolenku za kalendárny rok zakotvené v článku 31 ods. 2 Charty, na ktoré sa pracovník môže odvolávať voči svojmu zamestnávateľovi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. novembra 2023, Keolis Agen, C-271/22 až C-275/22, EU:C:2023:834, bod 28). Zdá sa teda vhodné pristúpiť k spoločnému preskúmaniu prejudiciálnych otázok.

44 V tejto súvislosti treba okrem iného uviesť, že hoci vnútroštátny súd v znení prvej položenej otázky uvádza článok 31 ods. 1 Charty, ktorý zakotvuje právo každého pracovníka na pracovné podmienky, ktoré zohľadňujú jeho zdravie, bezpečnosť a dôstojnosť, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ako aj z kontextu tejto otázky vyplýva, že táto otázka sa v skutočnosti týka odseku 2 tohto článku 31.

45 V druhom rade treba konštatovať, že hoci zo znenia položených otázok vyplýva, že otázky vnútroštátneho súdu sa týkajú článku 29 ods. 5 legislatívneho dekrétu č. 116/2017, ktorý ukladá honorárnym sudcom, aby sa pri podaní svojej žiadosti o účasť na predmetnom hodnotiacom konaní vzdali akéhokoľvek nároku vyplývajúceho z predchádzajúceho honorárneho vzťahu, tento súd však v odôvodnení návrhu na začatie prejudiciálneho konania osobitne uvádza vzdanie sa práva na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktoré honorárni sudcovia nemajú počas súdnych prázdnin, na rozdiel od riadnych sudcov.

46 Pokiaľ totiž ide o toto právo, vnútroštátny súd sa domnieva, že žalobkyňa vo veci samej sa nachádza v situácii porovnateľnej so situáciou riadneho sudcu. Tento súd v tejto súvislosti uvádza, že pred nadobudnutím účinnosti právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, by sa malo žiadosti tejto navrhovateľky ako „pracovníčky“ a „pracovníčky na dobu určitú“ o odmenu za obdobie súdnych prázdnin vyhovieť bez toho, aby tým bolo dotknuté uplatnenie relevantných pravidiel premlčania.

47 Pokiaľ ide naopak o právo na sociálnu ochranu, vnútroštátny súd sa domnieva, že situácia honorárnych sudcov a riadnych sudcov nie je porovnateľná a v každom prípade je odôvodnené prípadné rozdielne zaobchádzanie.

48 Na základe týchto úvodných úvah treba teda preskúmať len jeden z aspektov právnej úpravy dotknutej vo veci samej, na ktorý poukázal vnútroštátny súd vo svojom návrhu, a to požiadavku vzdať sa nároku na platenú dovolenku za kalendárny rok za obdobie predchádzajúce hodnotiacemu konaniu.

49 V dôsledku toho treba konštatovať, že svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má doložka 5 bod 1 rámcovej dohody v spojení s doložkou 4 tejto dohody, článkom 7 smernice 2003/88, ako aj článkom 31 ods. 2 Charty vykladať v tom zmysle, že s cieľom sankcionovať zneužívanie opakovane uzatváraných pracovných zmlúv bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá podmieňuje žiadosť honorárnych sudcov vo funkcii o účasť na hodnotiacom konaní na účely ich potvrdenia vo funkcii až do veku 70 rokov požiadavkou vzdať sa nároku na odmenu za dovolenku za kalendárny rok, ktorý vyplýva z práva Únie a ktorý sa týka ich predchádzajúceho honorárneho pracovnoprávneho vzťahu.

O veci samej

50 Doložka 5 bod 1 rámcovej dohody v úsilí predísť zneužívaniu opakovaného uzatvárania pracovných zmlúv alebo zakladania pracovnoprávnych vzťahov na dobu určitú ukladá členským štátom povinnosť prijať najmenej jedno z opatrení, ktoré sú v nej uvedené, ak ich vnútroštátne právo neobsahuje rovnocenné zákonné opatrenia (rozsudok z 8. mája 2019, Rossato a Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, bod 24, ako aj citovaná judikatúra).

51 Doložka 5 bod 1 rámcovej dohody tým určuje členským štátom všeobecný cieľ spočívajúci v zabránení takému zneužívaniu, pričom im ponecháva voľbu prostriedkov na dosiahnutie tohto cieľa, pokiaľ nespochybnia cieľ alebo potrebný účinok rámcovej dohody (rozsudok z 8. mája 2019, Rossato a Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, bod 26, ako aj citovaná judikatúra).

52 Okrem toho, pokiaľ právo Únie, ako v prejednávanej veci, nestanovuje osobitné sankcie pre prípad, že sa predsa len zistí zneužívanie, vnútroštátnym orgánom prináleží prijať opatrenia, ktoré musia byť nielen primerané, ale tiež dostatočne účinné a odrádzajúce na to, aby sa zabezpečila úplná účinnosť noriem prijatých na vykonanie rámcovej dohody (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júna 2024, DG de la Función Pública, Generalitat de Catalunya a Departamento de Justicia de la Generalitat de Catalunya, C-331/22 a C-332/22, EU:C:2024:496, bod 67, ako aj citovanú judikatúru).

53 Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ došlo k zneužívaniu opakovaného uzatvárania pracovných zmlúv alebo zakladania pracovnoprávnych vzťahov na dobu určitú, musí byť možné uplatniť opatrenie predstavujúce účinné a rovnocenné záruky ochrany pracovníkov určené na riadne sankcionovanie tohto zneužívania a odstránenie následkov porušenia práva Únie (rozsudok z 8. mája 2019, Rossato a Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, bod 28, ako aj citovaná judikatúra).

54 Treba pripomenúť, že Súdnemu dvoru neprináleží vyjadrovať sa k výkladu ustanovení vnútroštátneho práva, keďže táto úloha prináleží výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, alebo prípadne príslušným vnútroštátnym súdom, ktoré musia určiť, či uplatniteľné ustanovenia vnútroštátnej právnej úpravy spĺňajú požiadavky pripomenuté v bodoch 50 až 53 tohto rozsudku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. novembra 2014, Mascolo a i., C-22/13, C-61/13 až C-63/13 a C-418/13, EU:C:2014:2401, bod 81).

55 Vnútroštátnemu súdu teda prináleží, aby posúdil, do akej miery podmienky uplatňovania, ako aj skutočné vykonávanie príslušných ustanovení vnútroštátneho práva predstavujú primerané opatrenie na sankcionovanie zneužívania opakovaného uzatvárania pracovných zmlúv alebo

pracovnoprávnych vzťahov na dobu určitú a na odstránenie ich následkov. Súdny dvor však pri rozhodovaní o návrhu na začatie prejudiciálneho konania môže v prípade potreby poskytnúť spresnenia, ktorými sa môže vnútroštátny súd riadiť pri svojom posúdení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. novembra 2014, Mascolo a i., C-22/13, C-61/13 až C-63/13 a C-418/13, EU:C:2014:2401, body 82 a 83, ako aj citovanú judikatúru).

56 V tomto ohľade je namieste pripomenúť, ako už Súdny dvor zdôraznil, že rámcová dohoda nestanovuje všeobecnú povinnosť členských štátov zakotviť zmenu pracovnej zmluvy na dobu určitú na zmluvu na dobu neurčitú. Doložka 5 bod 2 rámcovej dohody totiž v zásade necháva členským štátom voľnosť, pokiaľ ide o určenie podmienok, za akých sa pracovné zmluvy alebo pracovnoprávne vzťahy na dobu určitú považujú za uzatvorené alebo založené na dobu neurčitú. Z toho vyplýva, že rámcová dohoda nestanovuje podmienky, za ktorých možno využiť zmluvy na dobu neurčitú (rozsudok z 26. novembra 2014, Mascolo a i., C-22/13, C-61/13 až C-63/13 a C-418/13, EU:C:2014:2401, bod 80, ako aj citovaná judikatúra).

57 Z tohto ustanovenia vyplýva, že členské štáty majú možnosť v rámci opatrení, ktoré môžu zabrániť zneužívaniu opakovane uzatváraných pracovných zmlúv na dobu určitú alebo ho sankcionovať, zmeniť pracovnoprávne vzťahy na dobu určitú na pracovnoprávne vzťahy na dobu neurčitú, pričom stabilita zamestnania, ktorú tieto vzťahy poskytujú, predstavuje hlavný prvok ochrany pracovníkov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2019, Rossato a Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, bod 39).

58 Súdny dvor tak v podstate konštatoval, že právna úprava, ktorá kogentným spôsobom stanovuje, že v prípade zneužívania pracovných zmlúv na dobu určitú sa tieto zmluvy zmenia na pracovnoprávny vzťah na dobu neurčitú, s vylúčením akejkoľvek peňažnej náhrady, môže obsahovať opatrenie, ktoré účinne sankcionuje takéto zneužívanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2019, Rossato a Conservatorio di Musica F.A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, bod 40, ako aj citovanú judikatúru).

59 Podľa judikatúry sa však nevyžaduje kumulácia opatrení. Navyše ani v zmysle zásady úplnej náhrady spôsobenej ujmy, ani zásady proporcionality sa nevyžaduje zaplatenie sankčnej náhrady škody. Tieto zásady totiž ukladajú členským štátom povinnosť upraviť primeranú nápravu, ktorá je vyššia než čisto symbolická náhrada, no ktorá však nemusí prekračovať úplnú kompenzáciu (rozsudok z 8. mája 2019, Rossato a Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, bod 41 až 43, ako aj citovaná judikatúra).

60 Rámcová dohoda teda neukladá členským štátom, aby pre prípady zneužívania zmlúv na dobu určitú stanovili právo na náhradu škody, ktoré by išlo nad rámec povinnosti zmeny pracovnoprávneho vzťahu na dobu určitú na pracovnoprávny vzťah na dobu neurčitú (rozsudok z 8. mája 2019, Rossato a Conservatorio di Musica F. A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, bod 45).

61 V prejednávanej veci talianska vláda zdôrazňuje, že cieľom právnej úpravy, o ktorú ide vo veci samej, je poskytnúť honorárnym sudcom v službe všetky záruky, ktoré požíva zamestnanec, tým, že v súlade s judikatúrou Corte costituzionale (Ústavný súd) stanoví možnosť zotrvať vo funkcii až do veku 70 rokov pod podmienkou úspešného absolvovania hodnotiaceho konania, ktorého cieľom je overiť, či sú stále splnené podmienky vyžadované na výkon sudcovských funkcií.

62 Po prvé z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že žalobkyňa vo veci samej úspešne absolvovala hodnotiace konanie na účely jej definitívneho potvrdenia vo funkcii honorárnej sudkyne stanovené v uvedenej právnej úprave.

63 Po druhé žalobkyňa vo veci samej pred svojím konečným potvrdením neviedla počas každoročných súdnych prázdnin pojednávania na súde, na ktorom zastáva funkciu honorárnej sudkyne, a za tieto obdobia nepoberala odmenu.

64 Po tretie žiadosť o účasť na hodnotiacom konaní zahŕňa povinnosť vzdať sa nároku na platenú dovolenku za kalendárny rok za obdobie predchádzajúce tomuto konečnému potvrdeniu, ktorý je zaručený článkom 7 smernice 2003/88 a článkom 31 ods. 2 Charty.

65 Podľa talianskej vlády predstavuje vzdanie sa „akýchkoľvek ďalších nárokov“, a teda aj práva na platenú dovolenku za kalendárny rok za predchádzajúce obdobie primeranú protihodnotu za definitívne potvrdenie funkcie honorárneho sudcu, keďže úspešné absolvovanie hodnotiaceho konania nezakladá len možnosť zachovania predchádzajúceho pracovného pomeru, ale vedie k jeho skutočnému zachovaniu. Vzdanie sa predchádzajúcich nárokov je tak priamym dôsledkom „naturálnej náhrady“ priznanej honorárnym sudcom, ktorí boli potvrdení vo funkcii.

66 Táto vláda tiež tvrdí, že treba zabrániť obrátenej diskriminácii riadnych sudcov, na ktorých sa v plnom rozsahu uplatňujú zásady výberového konania a výlučnosti sudcovskej funkcie.

67 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že pokiaľ ide o pracovnoprávne podmienky, doložka 4 bod 1 rámcovej dohody stanovuje zákaz znevýhodňovania pracovníkov v pracovnom pomere na dobu určitú voči porovnateľným pracovníkom v pracovnom pomere na dobu neurčitú len z dôvodu, že vykonávajú činnosť na dobu určitú, pokiaľ na odlišné zaobchádzanie neexistujú objektívne dôvody (rozsudok z 27. júna 2024, Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, bod 38 a citovaná judikatúra).

68 Ak sa preukáže, že honorárni sudcovia, ako je žalobkyňa vo veci samej, sa nachádzajú v situácii porovnateľnej so situáciou riadnych sudcov, treba overiť, či existujú objektívne dôvody odôvodňujúce takéto rozdielne zaobchádzanie (rozsudok z 27. júna 2024, Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, bod 50).

69 V tejto súvislosti treba uviesť, že podľa tohto súdu nie je odôvodnené nepriznať honorárnym sudcom nijaký deň platenej dovolenky.

70 Okrem toho Súdny dvor už rozhodol, že existencia spôsobu prijímania do zamestnania prostredníctvom výberového konania vyhradeného len pre miesta riadnych sudcov na účely prístupu k súdnictvu, ktorý sa teda neuplatňuje na prijímanie honorárnych sudcov, umožňuje vylúčiť, aby títo honorárni sudcovia požívali práva priznané riadnym sudcom v celom rozsahu. Hoci však niektoré rozdiely v zaobchádzaní môžu byť odôvodnené rozdielmi v požadovanej kvalifikácii a povahou úloh, za ktoré musia niesť zodpovednosť riadni sudcovia, vylúčenie akéhokoľvek nároku honorárnych sudcov na platenú dovolenku nemožno vzhľadom na doložku 4 rámcovej dohody pripustiť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. júna 2024, Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, body 53 a 54, ako aj citovanú judikatúru).

71 Toto právo je totiž uvedené v článku 7 ods. 1 smernice 2003/88, podľa ktorého „členské štáty prijmú nevyhnutné opatrenia zabezpečujúce, že každý pracovník bude mať nárok na platenú dovolenku [za kalendárny rok] v trvaní najmenej štyroch týždňov“.

72 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že toto ustanovenie odráža a konkretizuje základné právo na každoročnú platenú dovolenku, ktoré je zakotvené v článku 31 ods. 2 Charty (rozsudok z 9. novembra 2023, Keolis Agen, C-271/22 až C-275/22, EU:C:2023:834, bod 18 a citovaná judikatúra).

73 Právo na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktoré článok 31 ods. 2 Charty priznáva každému pracovníkovi, má, pokiaľ ide o jeho samotnú existenciu, kogentnú, ako aj bezpodmienečnú povahu, keďže toto ustanovenie nevyžaduje, aby bolo konkretizované ustanoveniami práva Únie alebo vnútroštátneho práva, ktorých účelom je len určiť presnú dobu dovolenky za kalendárny rok, a prípadne aj niektoré podmienky výkonu tohto práva. Z toho vyplýva, že uvedené ustanovenie je samo osebe postačujúce na to, aby pracovníkom priznávalo samostatne uplatniteľné právo v spore s ich zamestnávateľom v situácii, na ktorú sa vzťahuje právo Únie a ktorá v dôsledku toho patrí do pôsobnosti Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. novembra 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, bod 74).

74 Doložka 4 rámcovej dohody, článok 7 smernice 2003/88 a článok 31 ods. 2 Charty tak bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na rozdiel od toho, čo stanovuje pre riadnych sudcov, vylučuje v prípade honorárnych sudcov, ktorí sa nachádzajú v porovnateľnej situácii, akýkoľvek nárok na zaplatenie náhrady počas obdobia dovoleniek, počas ktorého boli súdne činnosti pozastavené (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. júna 2024, Peigli, C-41/23, EU:C:2024:554, bod 59).

75 Z uvedeného na jednej strane vyplýva, ako možno odvodiť z judikatúry pripomenutej v bodoch 53 a 57 tohto rozsudku, že na splnenie podmienok stanovených doložkou 5 bodom 1 rámcovej dohody musí vnútroštátna právna úprava v prípade zneužívania opakovane uzatváraných pracovných zmlúv na dobu určitú stanoviť účinné záruky na sankcionovanie tohto zneužívania a odstránenie jeho následkov, pričom zmena pracovnoprávneho vzťahu na dobu určitú na pracovnoprávny vzťah na dobu neurčitú v zásade predstavuje účinnú sankciu za takéto zneužívanie.

76 Na druhej strane, ako vyplýva z bodu 73 tohto rozsudku, nárok na obdobie platenej dovolenky za kalendárny rok predstavuje subjektívne právo každého pracovníka, ktorý mu právo Únie kogentne a bezpodmienečne priznáva.

77 Doložku 5 bod 1 rámcovej dohody preto nemožno vykladať v tom zmysle, že uplatnenie opatrení prijatých členským štátom s cieľom sankcionovať zneužívanie opakovane uzatváraných pracovných zmlúv na dobu určitú a odstrániť dôsledky tohto zneužívania by mohlo byť podmienené požiadavkou, aby sa dotknutý pracovník vzdal práva, ktoré mu priznáva právo Únie na základe doložky 4 tejto dohody. Doložka 5 bod 1 a doložka 4 rámcovej dohody majú totiž samostatnú pôsobnosť, ktorej cieľom je sankcionovať takéto zneužívanie a zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie s pracovníkmi, ak pracujú na základe pracovnoprávneho vzťahu na dobu určitú.

78 To znamená, že vnútroštátna právna úprava, ktorá sankcionuje zneužívanie opakovane uzatváraných pracovnoprávnych vzťahov na dobu určitú tým, že stanovuje možnosť honorárneho sudcu, aby sa jeho vzťah zmenil na pracovnoprávny vzťah na dobu neurčitú, nemôže byť podmienená požiadavkou, aby sa tento sudca vzdal práv, ktoré mu priznáva právo Únie.

79 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že doložka 5 bod 1 rámcovej dohody v spojení s doložkou 4 tejto dohody, článkom 7 smernice 2003/88, ako aj článkom 31 ods. 2 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave,

ktorej cieľom je sankcionovať zneužívanie opakovaného uzatvárania pracovných zmlúv na dobu určitú, ktorá podmieňuje žiadosť honorárnych sudcov vo funkcii o účasť na hodnotiacom konaní na účely ich potvrdenia vo funkcii až do veku 70 rokov požiadavkou vzdať sa nároku na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktorý vyplýva z práva Únie a ktorý sa týka ich predchádzajúceho honorárneho pracovnoprávneho vzťahu.

O trovách

80 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Doložka 5 bod 1 rámcovej dohody o práci na dobu určitú, uzatvorenej 18. marca 1999, ktorá sa nachádza v prílohe k smernici Rady 1999/70/ES z 28. júna 1999 o rámcovej dohode o práci na dobu určitú, ktorú uzavreli ETUC, UNICE a CEEP, v spojení s doložkou 4 tejto dohody, článkom 7 smernice 2003/88/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, ako aj článkom 31 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie

sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorej cieľom je sankcionovať zneužívanie opakovaného uzatvárania pracovných zmlúv na dobu určitú, ktorá podmieňuje žiadosť honorárnych sudcov vo funkcii o účasť na hodnotiacom konaní na účely ich potvrdenia vo funkcii až do veku 70 rokov požiadavkou vzdať sa nároku na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktorý vyplýva z práva Únie a ktorý sa týka ich predchádzajúceho honorárneho pracovnoprávneho vzťahu.

Podpisy